

Dítě musí v rodině dozrát, aby se úspěšně osamostatnilo. Konference Rodina a současnost hledala příčiny problémů dětí a rodičů

15.5.2026 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Pardubický kraj uspořádal v pořadí už třetí konferenci věnovanou rodině. V Kongresovém centru Paláce Pardubice se představilo šest významných odborníků z této oblasti, kteří se podívali na současnou rodinu z různých úhlů pohledu. Na 300 posluchačů bylo zejména z řad odborné veřejnosti, ať už školské, psychosociální nebo z dalších pomáhajících profesí.

„Přemýšleli jsme, jak oslavit Mezinárodní den rodiny, který připadá na 15. května, a před dvěma lety jsme přišli s nápadem, pozvat pro odbornou veřejnost přednášející, ke kterým se běžně nedostanou. Nápad se setkal s velmi příznivým ohlasem. Máme možnost přizvat do Pardubic přední osobnosti tohoto oboru, které mají mnoho zkušeností z praxe. Potvrdilo se nám, že každý z posluchačů si v některém z příspěvků našel pro sebe tu správnou inspiraci. Nejde o vědeckou konferenci, ale spíše o populární vhled do oboru, ve kterém se mnozí účastníci pohybují pracovně, ale i soukromě,“ uvedl náměstek hejtmána Pardubického kraje pro sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola

Rodiče vychovávají, škola formuje

Jiří Halda je terapeut, speciální pedagog a lektor, který se ve své praxi věnuje dětem, rodičům i individuálním klientům. Dlouhodobě pomáhá lidem nacházet skutečné příčiny jejich obtíží a pracovat s nimi. Hovořil zejména o spolupráci rodičů, kteří mají individuální zodpovědnost za výchovu dítěte, a učitelů, kteří mají formovat celý třídní kolektiv. Učitelé mohou rodiče nasměřovat, pomoci jim, ale nemohou dělat práci za ně. Škola stimuluje, ale je na rodině, aby děti motivovala. Z nových možností pomoci dětem s problémy jmenoval moderní metodu Rhythmic Movement Training.

Tyran se liší od člověka, který občas vybuchne

Ludmila Čírtková je forenzní psychologka, soudní znalkyně a uznávaná odbornice na problematiku obětí trestných činů. Hovořila o domácím násilí a jeho dopadech na rodinu. Obracela se zejména na pracovníky krizových center či orgánů sociálně-právní ochrany dětí, aby se snažili co nejdříve diagnostikovat charakter domácího násilí kvůli možnému rychlému řešení. Tyran a kontrolor páchá třeba i jen psychické násilí systematicky a má to už v povaze, ale konfliktní člověk může na svých reakcích s odborníky zapracovat a najít cestu zpátky k rodině.

Co může změnit charismatický učitel?

Český římskokatolický kněz, molekulární biolog, teolog, pedagog a odborník na lékařskou a environmentální etiku Marek Orko Vácha zdůraznil, že žádné peníze nemohou nahradit charismatické osobnosti zejména ve školství. O osudu Gregora Johanna Mendela rozhodla přímluva prozíravého učitele a faráře. Hledání si svého poslání v životě je někdy ovlivněno náhodně podstrčenou knihou od vnímavého učitele ve správný čas. Výsledky jsou pak často podmíněny tím, jakou skupinou lidí se obklopujeme. Pokud máte kolem sebe někoho, komu se život podařil, držte se ho, citoval Vácha Nicholase Christakise. Ve své přednášce spojil víru, dějiny i biologii. Pokud má civilizace přežít, musí myslet na několik generací dopředu, dodal.

Nestačí jen dítě uspokojovat, potřebuje výchovu

Přední český psychiatr a publicista Radkin Honzák, který se dlouhodobě věnuje psychoterapii a psychosomatickému přístupu v medicíně, probral vztahy v rodině a možnosti školy. Konstatoval, že dítě musí mít do šesti let nastavené hranice a do dvanácti let si musí odnést z domova vzorce chování. Dětem by pomohlo méně elektroniky, více pohybu, a kromě nároků také určité povinnosti. Ukazuje se, že nejdůležitější v životě člověka jsou vztahy. Je to ovšem něco, co nelze dokázat přírodovědnými objektivními metodami. Nejde je změřit, jsou otázkou důvěry, a můžeme jen děti učit pracovat na jejich rozvoji.

Dítě v zárodku ovlivňuje placenta, v rodině pak vztah rodičů

Závěrečný blok konference patřil Ludmile Chválové Trapkové a Vladislavu Chválovi. Oba se dlouhodobě věnují rodinné terapii a psychosomatické medicíně a jsou zakladateli Společnosti psychosomatické medicíny České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Jejich tématem byla Rodina jako sociální děloha: Jak v bezpečném prostoru dozrává dítě k dospělosti. Zprostředkovali posluchačům závěry výzkumů fází života dítěte, na kterých je vidět, kdy chlapci a dívky potřebují zejména vzor matky a kdy vzor otce. Právě jejich nedosažitelnost vede k různým psychickým a somatickým potížím. Hledání ženského vzoru může vést u mladých dívek k domněnce, že jsou lesbicky zaměřené, ale v tomto případě je to běžná vývojová fáze, která se časem promění. Trojúhelník matka-dítě-otec je pro člověka vrozený. Pokud někdo z nich odejde, zůstane po něm prázdné místo, jeho funkce ale nezaniká. Aktivita tohoto místa je dál součástí systémových sil rodiny, zdrojem emocí v jejím emočním poli a podílí se tudíž na nemocnosti jejích členů. Teprve když reparace vrozených vztahů není možná, hledají se náhradní figury v přirozeném okolí dítěte. Sociální dozrání v rodině usnadní dětem jejich osamostatnění a další život. Je ovšem dost dospělých, kterým se to nepodařilo, a až si to uvědomí, musí to v sobě nějakým způsobem dořešit.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/132540/dite-musi-v-rodine-doizat-aby-se-uspesne-osamostatnilo-konference-rodina-a-soucasnost-hledala-priciny-problemu-deti-a-rodicu>